

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 1 від 03 вересня 2024 р.,

уведене в дію наказом ректора
від 03.09.2024 р. № 274-р

В.о. ректора

Надія ДРОБИК

Освітня програма підвищення кваліфікації психологів, практичних психологів, педагогічних та науково-педагогічних працівників, соціальних працівників, фізичних та юридичних осіб

«Практична психологія в закладах дошкільної освіти»

- 1. Найменування:** «Практична психологія в закладах дошкільної освіти»
- 2. Вид підвищення кваліфікації:** навчання за програмою підвищення кваліфікації.
- 3. Розробник:** *Кізь Ольга Богданівна*, кандидатка психологічних наук, доцентка кафедри психології.
- 4. Мета:** підвищення кваліфікації через засвоєння знань та набуття психолого-педагогічних умінь реалізації інноваційних підходів в організації роботи практичного психолога з учасниками освітнього процесу закладу дошкільної освіти (ЗДО); забезпечення психолого-педагогічного супроводу психічного розвитку й особистісного становлення дитини завдяки формуванню у слухачів здатностей використовувати сучасний діагностичний інструментарій, психологічні інтервенції та технології, групові та індивідуальні форми роботи; підвищення соціально-психологічної компетентності учасників освітнього процесу; актуалізація професійного та особистісного зростання фахівців.
- 5. Напрямок:** сучасні інноваційні підходи в психологічній практиці (професійна, соціально-психологічна компетентність).
- 6. Цільова аудиторія:** психологи, практичні психологи закладів дошкільної освіти, соціальні працівники соціальних служб, державних та приватних установ і громадських організацій; соціальні, педагогічні, науково-педагогічні працівники закладів освіти різних типів і форм власності, фізичні та юридичні особи.
- 7. Обсяг (тривалість навчання):** 30 годин (1 кредит ЄКТС).
- 8. Форма навчання:** очна, заочна, змішана, дистанційна.

9. Зміст. Зміст типової освітньої програми полягає в розкритті нормативно-правових та теоретико-практичних засад діяльності психолога закладу дошкільної освіти, спрямованої на конкретну особистість (дошкільників, педагогів, батьків чи осіб, що їх замінюють), її проблеми, запити, потреби; організації психолого-педагогічного супроводу психічного розвитку та особистісного становлення дитини в освітньо-розвивальному просторі закладу дошкільної освіти.

Зміст програми має практичну спрямованість і охоплює теоретичну, практичну (практико зорієнтовану) і ресурсну (методичну) складові підвищення кваліфікації фахівців.

	Назва і зміст навчальних модулів	К-сть годин	Із них	
			Аудитор. роб.	Самост. роб.
1.	<p>Основні напрямки діяльності психологічної служби освіти Нормативні та організаційно-методичні засади діяльності психологічної служби системи освіти. Рівні, напрями, структура, управління та зміст діяльності психологічної служби. Вимоги до психологічного кабінету закладу освіти. Етичний кодекс психолога.</p> <p>Напрямки роботи (психодіагностика, психопрофілактика, психокорекція, психологічна просвіта, психологічне консультування), цілі та завдання роботи психолога у ЗДО. Циклограма діяльності практичного психолога ЗДО. Перспективний план роботи, графік роботи, журнал практичного психолога. Протоколи індивідуальної/групової психологічної діагностики та індивідуальної психологічної консультації. Облік проведення корекційних занять з дітьми. Основні завдання психолога у роботі з педагогами ЗДО та батьками чи особами, котрі їх замінюють. Звітна документація практичного психолога ЗДО. Аналітичний та статистичний звіти психолога ЗДО.</p>	6	2	4
2.	<p>Психологічна діагностика дітей дошкільного віку. Етичні норми дитячої психодіагностики. Принципи добору діагностичних методів дослідження дітей. Специфіка та схема психодіагностичного обстеження дітей дошкільного віку. Психологічні методики збору інформації про дитину. Складання психологічного анамнезу дитини. Методики діагностики адаптації до закладу дошкільної освіти. Діагностика комунікативної, пізнавальної, емоційно-вольової сфер, самосвідомості, особистісних якостей і</p>	6	2	4

	<p>міжособистісних стосунків дошкільників. Діагностика рівня розвитку дрібної моторики. Методи виявлення якостей творчої індивідуальності дітей дошкільного віку: спостереження, аналіз продуктів діяльності, створення проблемних ситуацій, тести психодіагностування креативності, творчі завдання, психологічна діагностика. Психологічні дослідження педагогів ЗДО та батьків дитини чи осіб, котрі їх замінюють. Орієнтовна схема висновку за результатами психологічного обстеження.</p>			
3.	<p>Тема 4. Корекційно-розвиткова діяльність психолога з дітьми дошкільного віку.</p> <p>Поняття, цілі і завдання корекційно-розвиткової роботи психолога ЗДО. Метод ігротерапії у корекційній роботі психолога. Арт-терапевтичні технології, їх значення у покращенні психологічного благополуччя дитини. Корекційні ігри та вправи на подолання труднощів в емоційно-особистісній та пізнавальній сферах та труднощів у спілкуванні. Психологічна допомога дітям у випадках соціально-педагогічної занедбаності. Психолого-педагогічні умови розвитку пізнавальної сфери дошкільника. Психологічне забезпечення розвитку ігрової діяльності дошкільника. Індивідуальний підхід у корекційно-розвитковій роботі з дітьми різних типів темпераменту. Корекційно-розвиткова програма формування стійкості до стресу в дітей дошкільного віку. Специфіка психологічного консультування в умовах ЗДО. Психологічний супровід дітей з особливими освітніми потребами (ООП) в інклюзивному середовищі ЗДО. Індивідуальна програма розвитку як умова успішного включення дитини з ООП до інклюзивної групи ЗДО. Командний підхід – основний компонент інклюзивної освіти в ЗДО.</p>	6	2	4
4.	<p>Формування психологічної готовності старшого дошкільника до навчання в школі.</p> <p>Види готовності дитини до школи: фізична, функціональна, психологічна. Структура психологічної готовності до школи: мотиваційний, соціальний, емоційно-вольовий та інтелектуальний компоненти. Діагностика показників психологічної готовності старшого дошкільника до навчання в школі. Система психологічної підготовки дитини до шкільного навчання. Робота з розвитку і корекції у дошкільника мотивації шкільного навчання. Підготовка пізнавальної сфери дошкільника до систематичного навчання. Підготовка емоційно-вольової сфери дитини до шкільних вимог.</p>	6	2	4

	Методики корекційно-розвиткової роботи з дітьми у контексті підготовки до шкільного навчання. Психолого-педагогічні умови забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти. Тимчасові затримки психічного розвитку дітей старшого дошкільного віку. ЗПР: причини, види, прогноз.			
5.	Психолого-педагогічний супровід розвитку дошкільника. Методологія, методики, технології психолого-педагогічного супроводу розвитку дітей. Складники та доцільні технології психолого-педагогічного супроводу. Формування ціннісно-смыслові сфери особистості дитини дошкільного віку. Розлади емоційної сфери дошкільників та їх подолання. Психолого-педагогічні умови розвитку волі та самосвідомості. Робота психолога з агресивними, замкненими та сором'язливими дітьми. Психологічна допомога дітям із досвідом психотравми та проживання в деприваційних умовах. Психологічний супровід розвитку дитячої творчості в різних видах діяльності дошкільника. Психолого-педагогічний супровід гендерної соціалізації дитини. Психологічна просвіта та підвищення психологічної компетентності педагогів ЗДО, батьків/опікунів. Просвітницька робота з дітьми, педагогами та батьками/опікунами задля попередження різних форм насильства щодо дітей.	6	2	4
	Всього	30	10	20

Програма передбачає такі види роботи:

- лекції;
- майстер-класи, онлайн-тренінги (платформа Zoom);
- дискусії й опитування (платформа Zoom);
- робота з кейсами, аналіз педагогічних ситуацій (платформа Zoom)
- виконання завдань (платформа Zoom).

Самостійна робота включає такі види діяльності:

- написання есе на задану тему;
- апробація психодіагностичних методик;
- розробка комплексної корекційної програми.

10. Програмні результати:

- знання нормативних та організаційно-методичних засад діяльності психолога закладу дошкільної освіти;
- уміння використовувати технології психолого-педагогічного супроводу для організації творчо-пізнавального, навчально-ігрового, інклюзивно-розвивального, гендерно справедливого простору ЗДО і створення сприятливих

умов для психічного та особистісного розвитку дітей, активізації їхніх творчих обдарувань.

11. Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться /набуватимуться

- **загальні:** здатність використовувати сучасні психологічні знання для психологічної допомоги учасникам освітнього процесу закладів дошкільної освіти;

- **фахові:** здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та практики; здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження для виявлення сильних сторін особистості дитини, її індивідуальних внутрішніх ресурсів як джерел позитивних особистісних перетворень; здатність обирати і використовувати доцільні технології психолого-педагогічного супроводу дитини, науково верифіковані методики і техніки практичної діяльності задля створення оптимальних умов для її психічного розвитку та особистісного становлення; здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення, свідомості, самосвідомості і формування базових якостей особистості дітей раннього і дошкільного віку; здатність здійснювати діагностичну, консультативну, профілактичну, корекційну та просвітницьку роботу із учасниками освітнього процесу ЗДО; здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

12. Вартість — <https://tnpu.edu.ua/faculty/cpo/normativn-dokumenti.php>

13. Документ про результати навчання

Видається сертифікат, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10 2020р. № 1341 «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників» і оприлюднюється в реєстрі виданих сертифікатів.